

Sfânta Liturghie a Darurilor înainte-sfințite

Vineri seara, săptămâna a patra din Post, 8 aprilie 2022

(Acatistul Bunei Vestiri; Pomenirea morților)

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, Care pretutindenea ești și toate le plinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

(Apoi, închinându-se de 3 ori)

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru sfânt numele Tău.

Doamne, miluiește! Doamne, miluiește! Doamne, miluiește!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău, vie Împărăția Ta, facă-Se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul: Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Doamne, miluiește. *(de 12 ori)*

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

(Apoi, închinându-se de 3 ori)

Veniți să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Însuși Hristos, Împăratul și Dumnezeuul nostru!

(Apoi, citește rar, cu glas lin)

Psalmul 103

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul! Doamne Dumnezeuul meu, măritu-Te-ai foarte! Întru strălucire și în mare podoabă Te-ai îmbrăcat. Cel ce Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină; Cel ce întinzi cerul ca un cort; Cel ce acoperi cu ape cele mai de deasupra ale lui; Cel ce pui norii suirea Ta; Cel ce umbli peste aripile vânturilor; Cel ce faci pe îngerii Tăi duhuri și pe slugile Tale pară de foc; Cel ce ai întemeiat pământul

pe temeliile lui și nu se va clătina în veacul veacului. Adâncul ca o haină este îmbrăcămintea Lui; peste munți vor sta ape. De certarea Ta vor fugi, de glasul tunetului Tău se vor înfricoșa. Se suie munți și se coboară văi, în locul în care le-ai întemeiat pe ele. Hotar ai pus, pe care nu-l vor trece și nici nu se vor întoarce să acopere pământul. Cel ce trimiți izvoare în văi, prin mijlocul munților vor trece ape; adăpa-se-vor toate fiarele câmpului, asinii sălbatici setea își vor potoli. Peste acelea păsările cerului vor locui; din mijlocul stâncilor vor da glas. Cel ce adăpi munții din cele mai de deasupra ale Tale, din rodul lucrurilor Tale se va sătura pământul. Cel ce răsari iarbă dobitoacelor și verdeață spre trebuința oamenilor; ca să scoată pâine din pământ; și vinul veselește inima omului; ca să veselească fața cu untdelemn și pâinea inima omului o întărește. Sătura-se-vor copacii câmpului, cedrii Libanului pe care i-ai sădit; acolo păsările își vor face cuib. Locașul cocostârcului în chiparoși. Munții cei înalți adăpost cerbilor, stâncile scăpare iepurilor. Făcut-ai luna spre vremi, soarele și-a cunoscut apusul său. Pus-ai întuneric și s-a făcut noapte, când vor ieși toate fiarele pădurii; puii leilor mugesc ca să apuce și să ceară de la Dumnezeu mâncarea lor. Răsărit-a soarele și s-au adunat și în culcușurile lor se vor culca. Ieși-va omul la lucrul său și la lucrarea sa până seara. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut! Umplutu-s-a pământul de zidirea Ta. Marea aceasta este întinsă și largă; acolo se găsesc târâtoare, cărora nu este număr, vietăți mici și mari. Acolo corăbiile umblă; balaurul acesta pe care l-ai zidit, ca să se joace în ea. Toate către Tine așteaptă ca să le dai lor hrană la bună vreme. Dându-le Tu lor, vor aduna.

Deschizând Tu mâna Ta, toate se vor umple de bunătăți, dar întorcându-ți Tu fața Ta, se vor tulbura; lua-vei duhul lor și se vor sfârși și în țărână se vor întoarce. Trimite-vei duhul Tău și se vor zidi și vei înnoi fața pământului. Fie slava Domnului în veac! Veseli-se-va Domnul de lucrurile Sale. Cel ce caută spre pământ și-l face pe el de se cutremură; Cel ce se atinge de munți și fumegă. Cânta-voi Domnului în viața mea, cânta-voi Dumnezeului meu cât voi fi. Plăcute să-i fie Lui cuvintele mele, iar eu mă voi veseli de Domnul. Piară păcătoșii de pe pământ și cei fără de lege, ca să nu mai fie. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Și iarăși:

Soarele și-a cunoscut apusul său. Pus-ai întuneric și s-a făcut noapte. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia mare

(Cântăreții dau răspunsurile cântând împreună cu credincioșii și închinându-se după cuviință la fiecare cerere a ecteniei.)

Preotul: Cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru sfântă biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu intră într-însa, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru (Înalt-) Prea Sfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N), pentru cinstita preoțime și cea întru Hristos diaconime, și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru binecredinciosul popor român de pretutindeni, (*aici se pomenește și Cârmuirea țării, după îndrumările Sfântului Sinod*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru sfânt locașul acesta, țara aceasta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru buna întocmire a văzduhului, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremuri pașnice, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru cei ce călătoresc pe ape, pe uscat și prin aer, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

(*Aici se pot adăuga și alte ectenii pentru felurite cereri.*)

Preotul: Pentru ca să fim izbăviți noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul (ecfonis): Că Ție se cuvin toată slava, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

Catisma 18 (*Psalmii 119-133*)

Starea 1-a (*din Psaltirea așezată pe analog în mijlocul bisericii*)

Apoi:

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor.
Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeu!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeu!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia mică

Preotul: Iară și iară, cu pace (*în pace*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi citește*

Starea a 2-a a Catismei 18

Apoi:

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor.
Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeu!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeu!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia mică

Preotul: Iară și iară, cu pace (*în pace*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi citește*

Starea a 3-a a Catismei 18

Când ajunge la cuvintele "Închina-ne-vom la locul unde au stat picioarele Lui" (Psalm 131, vers 7), le rostește mai rar și mai tare, apoi tace și îngenunchează, din altar sună clopoșelul; când din altar sună clopoșelul a doua oară, se ridică și citește mai departe restul Catismei.

Apoi:

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor.
Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia mică

Preotul: Iară și iară, cu pace (*în pace*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că Tu ești Dumnezeul nostru și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

"Doamne, strigat-am", glasul al 6-lea (glasul Stihirei zilei din Triod)

Psalmul 140

(Primele doua stihuri se cântă pe larg, adică stihiraric; pentru note, vezi Anastasimatarul.)

Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă; ia aminte la glasul rugăciunii mele, când strig către Tine. Auzi-mă, Doamne!

Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta; ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară, auzi-mă, Doamne!

(Stihurile următoare se cântă irmologic, adică mai repede.)

Pune, Doamne, strajă gurii mele și ușa de îngrădire împrejurul buzelor mele.

Să nu abați inima mea spre cuvinte de vicleșug, ca să-mi dezvinovățesc păcatele mele.

Cu oamenii cei ce fac fărădelege și nu mă voi însoți cu aleșii lor.

Certa-mă-va dreptul cu milă și mă va mustra; iar untul de lemn al păcătoșilor să nu ungă capul meu.

Că încă și rugăciunea mea este împotriva vrerilor lor; prăbușească-se de pe stâncă judecătorii lor.

Auzi-se-vor graiurile mele că s-au îndulcit. Ca o brazdă de pământ s-au rupt pe pământ, risipitu-s-au oasele lor lângă iad.

Căci către Tine, Doamne, Doamne, ochii mei, spre Tine am nădărdit, să nu iei sufletul meu.

Păzește-mă de cursa care mi-au pus mie și de smintelile celor ce fac fărădelege.
Cădea-vor în mreaja lor păcătoșii, ferit sunt eu până ce voi trece.

Psalmul 141

Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu glasul meu către Domnul m-am rugat.

Vărsa-voi înaintea Lui rugăciunea mea, necazul meu înaintea Lui voi spune.

Când lipsea dintru mine duhul meu, Tu ai cunoscut cărările mele.

În calea aceasta în care am umblat, ascuns-au cursă mie.

Luat-am seama de-a dreapta și am privit și nu era cine să mă cunoască.

Pierit-a fuga de la mine și nu este cel ce caută sufletul meu.

Strigat-am către Tine, Doamne, zis-am: " Tu ești nădejdea mea, partea mea ești în pământul celor vii".

Ia aminte la rugăciunea mea, că m-am smerit foarte.

Izbăvește-mă de cei ce mă prigonesc, că s-au întărit mai mult decât mine.

La „Doamne strigat-am...” Stihirile, pe 10

Stihira zilei (Samoglasnica) din Triod, glasul al 6-lea

Stih: Scoate din temniță sufletul meu, ca să se mărturisească numelui Tău.

Ieșind din dumnezeieștile Tale porunci ca din Ierusalim, și ajungând la patimile Ierihonului, târându-mă de deșarta slavă a grijilor celor lumești, am căzut între tâlharii gândurilor. Dezbrăcându-mă aceia de veșmântul harului înfierii, zac în răni ca și cum aș fi fără suflare. Preotul trecând și văzându-mi căderea, nu m-a luat în seamă; levitul și el, îngrețoșându-se, a trecut pe alături. Iar Tu, Doamne, Cel ce Te-ai întrupat din Fecioară în chip de negrăit, prin vărsarea mântuitorului sânge și a apei ce s-a vărsat de bunăvoie din coasta Ta, picurând ca niște untdelemn, Hristoase Dumnezeule, peste rănilile mele, înfășoară-le cu legături, rânduiește-mă în ceata cerească, ca un milostiv.

Stih: Pe mine mă așteaptă dreptii, până ce-mi vei răsplăti mie.

Ieșind din dumnezeieștile Tale porunci ca din Ierusalim, și ajungând la patimile Ierihonului, târându-mă de deșarta slavă a grijilor celor lumești, am căzut între tâlharii gândurilor. Dezbrăcându-mă aceia de veșmântul harului înfierii, zac în răni ca și cum aș fi fără suflare. Preotul trecând și văzându-mi căderea, nu m-a luat în seamă; levitul și el, îngrețoșându-se, a trecut pe alături. Iar Tu, Doamne, Cel ce Te-ai întrupat din Fecioară în chip de negrăit, prin vărsarea mântuitorului sânge și a apei ce s-a vărsat de bunăvoie din coasta Ta, picurând ca niște untdelemn, Hristoase Dumnezeule, peste rănilile mele, înfășoară-le cu legături, rânduiește-mă în ceata cerească, ca un milostiv.

Stihira Mucenicilor (Martirica), de la sfârșitul Triodului, același glas

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine: Doamne, Doamne, auzi glasul meu (*Psalm 129: 1*)!

Mucenicii Tăi, Doamne, nu s-au lepădat de Tine, nici s-au depărtat de la poruncile Tale; pentru rugăciunile lor, miluiește-ne pe noi.

Stihurile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, din Triod, glasul al 6-lea

Stih: Fie urechile Tale cu luare-aminte la glasul rugăciunii mele (*Psalm 129: 2*).

Sfatul cel mai înainte de veci descoperindu-l ție, Fecioară, Gavriil a stat înaintea ta, închinându-se și zicând: Bucură-te, pământul cel neșemănat! Bucură-te, rugul cel nears! Bucură-te, adâncul cel cu anevoie a se vedea! Bucură-te, podul care ne trece la ceruri, și scara cea înaltă pe care a văzut-o Iacob! Bucură-te, dumnezeiască năstrapă cu mană! Bucură-te, dezlegarea blestemului! Bucură-te, chemarea lui Adam, Domnul este cu tine!

Stih: De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea (*Psalm 129: 3-4*).

Sfatul cel mai înainte de veci descoperindu-l ție, Fecioară, Gavriil a stat înaintea ta, închinându-se și zicând: Bucură-te, pământul cel neșemănat! Bucură-te, rugul cel nears! Bucură-te, adâncul cel cu anevoie a se vedea! Bucură-te, podul care ne trece la ceruri, și scara cea înaltă pe care a văzut-o Iacob! Bucură-te, dumnezeiască năstrapă cu mană! Bucură-te, dezlegarea blestemului! Bucură-te, chemarea lui Adam, Domnul este cu tine!

Stih: Pentru numele Tău Te-am așteptat, Doamne; așteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul (*Psalm 129: 5-6*).

Sfatul cel mai înainte de veci descoperindu-l ție, Fecioară, Gavriil a stat înaintea ta, închinându-se și zicând: Bucură-te, pământul cel neșemănat! Bucură-te, rugul cel nears! Bucură-te, adâncul cel cu anevoie a se vedea! Bucură-te, podul care ne trece la ceruri, și scara cea înaltă pe care a văzut-o Iacob! Bucură-te, dumnezeiască năstrapă cu mană! Bucură-te, dezlegarea blestemului! Bucură-te, chemarea lui Adam, Domnul este cu tine!

Stih: Din straja dimineții până în noapte, din straja dimineții, să nădăjduiască Israel spre Domnul (*Psalm 129: 6*).

Te arăți mie ca un om, zis-a curata Fecioară către Arhanghel; și cum vestești graiuri mai presus de om? Zis-ai că va fi Dumnezeu cu mine și Se va sălășlui în pântecele meu; dar cum voi fi sălaş desfătat, spune-mi, și loc de sfințire Celui ce este mai presus de Heruvimi? Nu mă amăgi cu înșelăciune; că n-am cunoscut plăcere și sunt necunoscătoare de nuntă; deci cum voi naște Prunc?

Stih: Că la Domnul este milă și multă mântuire la El, și El va izbăvi pe Israel din toate fărădelegile lui (*Psalm 129: 7-8*).

Te arăți mie ca un om, zis-a curata Fecioară către Arhanghel; și cum vestești graiuri mai presus de om? Zis-ai că va fi Dumnezeu cu mine și Se va sălășlui în pântecele meu; dar cum voi fi sălaș desfătat, spune-mi, și loc de sfințire Celui ce este mai presus de Heruvimi? Nu mă amăgi cu înșelăciune; că n-am cunoscut plăcere și sunt necunoscătoare de nuntă; deci cum voi naște Prunc?

Stih: Lăudați pe Domnul toate neamurile, lăudați-L pe El toate popoarele *(Ps. 116: 1)*.

Dumnezeu unde voiește, se biruiește rânduiala firii, zis-a cel fără de trup, și se săvârșesc cele ce sunt mai presus de fire; crede cuvintelor mele celor adevărate, Preasfântă și fără prihană. Iar ea a strigat: Fie mie acum după cuvântul tău și voi naște pe Cel fără de trup, Care va lua trup din mine; ca prin această unire să ridice, ca un puternic, pe om la vrednicia cea dintâi prin unirea firilor.

Stih: Că s-a întărit mila Lui peste noi și adevărul Domnului rămâne în veac *(Ps. 116: 2)*.

Dumnezeu unde voiește, se biruiește rânduiala firii, zis-a cel fără de trup, și se săvârșesc cele ce sunt mai presus de fire; crede cuvintelor mele celor adevărate, Preasfântă și fără prihană. Iar ea a strigat: Fie mie acum după cuvântul tău și voi naște pe Cel fără de trup, Care va lua trup din mine; ca prin această unire să ridice, ca un puternic, pe om la vrednicia cea dintâi prin unirea firilor.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

A Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, din Triod, glasul al 2-lea

Taina cea din veci se descoperă astăzi, și Fiul lui Dumnezeu, fiu omului Se face; ca luând ce este mai rău, să-mi dea mie ce este mai bun. Amăgitu-s-a de demult Adam, poftind să fie Dumnezeu și n-a fost. Iar Dumnezeu Se face om, ca să facă pe Adam Dumnezeu. Să se veselească făptura și să salte firea, că Arhanghelul stă cu frică înaintea Fecioarei și îi aduce bucurie împotriva întristării. Cel ce Te-ai făcut om pentru milostivirea milei, Dumnezeul nostru, slavă Ție! *(se încheie lung melodios)*

Vohodul *(cu cădelnița, fără Evanghelie)*

Preotul: Înțelepciune, drepti!

Strana: cântă, „Lumină lină”

Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Celui Sfânt și Fericit, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, laudăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu. Vrednic ești în toată vremea a fi laudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viață, pentru aceasta, lumea Te slăvește.

Prochimenul *(de Vineri seara; din Triod, Sâmbătă, Săptămâna a cincea din Post)*

Preotul: Să luăm aminte. Pace tuturor.

Strana: Și duhului tău.

Preotul: Înțelepciune. Să luăm aminte.

Primul Prochimen

Strana: cântă (Psalm 102: 8, 1) pe glasul al 4-lea

Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-Răbdător și mult-Milostiv.

Stih: Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și toate cele dinlăuntrul meu, numele cei sfânt al Lui.

Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-Răbdător și mult-Milostiv.

Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-Răbdător și mult-Milostiv.

Paremia întâia (din Triod)

Preotul: Înțelepciune!

Strana: citește

De la Facere, citire!

(22: 1-18)

Preotul: Să luăm aminte!

Strana: citește

După acestea, Dumnezeu a încercat pe Avraam și i-a zis: Avraame, Avraame! Iar el a răspuns: Iată-mă! Și Dumnezeu i-a zis: Ia pe fiul tău, pe Isaac, pe unicul tău fiu, pe care-l iubești, și du-te în pământul Moria și adu-l acolo ardere de tot pe un munte, pe care ți-l voi arăta Eu. Sculându-se deci Avraam dis-de-diminează, a pus samarul pe asinul său și a luat cu sine două slugi și pe Isaac, fiul său; și tăind lemne pentru jertfă, s-a ridicat și a plecat la locul de care-i grăise Dumnezeu. Iar a treia zi, ridicându-și Avraam ochii, a văzut în depărtare locul acela. Atunci a zis Avraam slugilor sale: Rămâneți aci cu asinul, iar eu și copilul ne ducem până acolo și, închinându-ne, ne vom întoarce la voi. Luând deci Avraam lemnele cele pentru jertfă, le-a pus pe umerii lui Isaac, fiul său; iar el a luat în mâini foc și cuțitul și s-au dus amândoi împreună. Atunci a grăit Isaac lui Avraam, tatăl său, și a zis: Tată! Iar acesta a răspuns: Ce este, fiul meu? Zis-a Isaac: Iată, foc și lemne avem; dar unde este oaia pentru jertfă? Avraam însă a răspuns: Fiul meu, va îngriji Dumnezeu de oaia jertfei Sale! Și s-au dus mai departe amândoi împreună. Iar dacă au ajuns la locul de care-i grăise Dumnezeu, a ridicat Avraam acolo jertfelnic, a așezat lemne pe el și, legând pe Isaac, fiul său, l-a pus pe jertfelnic, deasupra lemnului. Apoi și-a întins Avraam mâna și a luat cuțitul, ca să junghie pe fiul său. Atunci îngerul Domnului a strigat către el din cer și a zis: Avraame, Avraame! Răspuns-a acesta: Iată-mă! Iar îngerul a zis: Să nu-ți ridici mâna asupra copilului, nici să-i faci vreun rău,

căci acum cunosc că te temi de Dumnezeu, și pentru Mine n-ai cruțat nici pe singurul fiu al tău. Și ridicându-și Avraam ochii, a privit, și iată la spate un berbec încurcat cu coarnele într-un tufiș. Și, ducându-se, Avraam a luat berbecul și l-a adus jertfă în locul lui Isaac, fiul său. Avraam a numit locul acela Iahve-Ire, adică, Dumnezeu poartă de grijă, și de aceea se zice astăzi: În munte Domnul Se arată. Și a strigat a doua oară îngerul Domnului din cer către Avraam și i-a zis: Juratu-M-am pe Mine Însumi, zice Domnul, că de vreme ce ai făcut aceasta și n-ai cruțat nici pe singurul tău fiu pentru Mine, de aceea te voi binecuvânta cu binecuvântarea Mea, și voi înmulți foarte neamul tău, ca să fie ca stelele cerului și ca nisipul de pe țărmul mării și va stăpâni neamul tău cetățile neprietenilor săi; și se vor binecuvânta prin neamul tău toate popoarele pământului, pentru că ai ascultat glasul Meu. *(se încheie lung melodios)*

Preotul: Înțelepciune. Să luăm aminte.

Al doilea Prochimen

Strana: cântă *(Psalm 103: 25, 1) pe glasul al 4-lea*

Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut.

Stih: Binecuvintează, suflete al meu pe Domnul; Doamne, Dumnezeul meu, măritu-Te-ai foarte.

Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut.

Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut.

Paremia a doua *(din Triod)*

Strana: Porunciți!

Preotul *(făcând cruce cu sfeșnicul și cădelnița, din fața Sfintelor Uși, întâi spre răsărit, apoi spre apus, zice):* Înțelepciune, drepti! Lumina lui Hristos luminează tuturor!

Strana: citește

De la Pilde, citire!

(17: 17-28 – 18: 1-5)

Preotul: Să luăm aminte!

Strana: citește

Frații s-au arătat folositori întru necazuri, celui în nevoi s-au făcut ajutor. Omul fără pricepere se bucură de aceasta; el se pune chezaș pentru prietenul său, iar pe buzele lui poartă foc. Cine iubește certurile, iubește păcatul; cel ce ridică glasul își iubește ruina. Cel ce are o inimă vicleană nu află fericirea, și cel ce are o limbă șireată dă peste necaz. Cel ce dă naștere unui nebun va avea o mare supărare; părintele nu are nicio bucurie pentru un fiu necugetat, iar fiul înțelept este bucurie pentru mama sa. O inimă veselă este un leac minunat, pe

când bărbatului supărăcios i se usucă oasele. Nelegiuitul primește daruri scoase (pe ascuns) din sân, ca să abată cărările dreptății. Omul priceput are înaintea ochilor lui înțelepciunea, iar ochii celui nebun se uită la capătul pământului. Feciorul nebun este necaz pentru tatăl lui și amărăciune pentru mama lui. Nu se cuvine să pui la plată pe omul drept, nici să osândești pe cei nevinovați din pricină că umblă drept. Cel ce-și stăpânește cuvintele sale are știință și cel ce-și ține cumpătul este un om priceput. Chiar și nebunul, când tace, trece drept înțelept; când închide gura este asemenea unui om cuminte. Cel ce se ține deoparte caută să-și mulțumească pornirea pătimașă; împotriva oricărui sfat înțelept se pornește. Celui nebun nu-i place înțelepciunea, ci darea pe fața a gândurilor lui. Când vine cel nelegiuit, vine și defăimarea și odată cu rușinea și batjocura. Vorbele (ieșite) din gura omului sunt ape fără fund; izvorul înțelepciunii este un șuvoi care dă peste maluri și izvor de viață. Nu este drept să cauți la fața celui fără de lege, ci să faci dreptate celui drept la judecată. *(se încheie lung melodios)*

Preotul *(cu cădelnița în dreapta, cădind spre Sfânta Masă, cântă rar, pe glasul 1):* **Să** se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămâia înaintea Ta. Ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară.

Strana *(repetă aceeași cântare):* **Să** se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămâia înaintea Ta. Ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară.

Preotul: Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă! Ia aminte la glasul rugăciunii mele, când strig către Tine!

Strana *[cântă (mai repejor)]:* **Să** se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta. Ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară.

Preotul: Pune, Doamne, strajă gurii mele și ușă de îngrădire împrejurul buzelor mele!

Strana *[cântă (mai repejor)]:* **Să** se îndrepteze...

Preotul: Să nu abați inima mea spre cuvinte de vicleșug, ca să-mi dezvinovățesc păcatele mele.

Strana *[cântă (mai repejor)]:* **Să** se îndrepteze...

Preotul: Slavă Tatălui...

Strana *[cântă (mai repejor)]:* **Să** se îndrepteze...

Preotul: Și acum..., *apoi cântă iar pe larg prima parte:* **Să** se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămâia înaintea Ta.

Strana *răspunde cu sfârșitul:* **Ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară.** *(la ultimele cuvinte ale cântării se fac trei metanii)*

*(Dacă e o sărbătoare care are **Apostol și Evanghelie**, se citesc acum, cu rânduiala știută.)*

Ectenia întreită (a cererii stăruitoare)

Preotul: Să zicem toți, din tot sufletul și din tot cugetul nostru, să zicem.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Doamne Atotstăpânitorule, Dumnezeuul părinților noștri, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (N)...

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru binecredinciosul popor român de pretutindeni; pentru conducătorii țării noastre...

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru frații noștri: preoți, ieromonahi, ierodiaconi, diaconi, monahi și monahii și pentru toți cei întru Hristos frați ai noștri.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții ctitori ai sfântului locașului acestuia și pentru toți cei mai dinainte adormiți părinți și frați ai noștri dreptmăritori creștini, care odihnesc aici și pretutindeni.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu enoriași, ctitori și binefăcători ai sfântului locașului acestuia.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

(Aici se pot pune cereri pentru diferite trebuințe, care sunt tipărite la sfârșitul Liturghierului.)

Preotul: Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfânta și întru tot cinstită biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă și pentru poporul ce stă înaintea, așteptând de la Tine mare și multă milă.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

(Preotul: zice în taină Rugăciunea cererii stăruitoare: Doamne, Dumnezeul nostru, primește...)

Preotul (ecfonisul): Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Ectenia catehumenilor

Preotul: Rugați-vă cei chemați Domnului.

Strana: Doamne, miluiește.

(Din miercurea săptămânii a patra a Postului Mare se adaugă Ectenia pentru cei ce vin către luminare: Rugați-vă cei pentru luminare..., după cum se arată pe larg în Liturghier; v. mai jos.)

Preotul: Cei credincioși, pentru cei chemați să ne rugăm, ca Domnul să-i miluiască pe dânșii.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Să-i învețe cuvântul adevărului.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Să le descopere Evanghelia dreptății.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Să-i unească pe ei cu Sfânta Sa sobornicescă și apostolică Biserică.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Mântuiește, miluiește, apără și-i păzește pe ei, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Cei chemați, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

(Preotul: zice în taină Rugăciunea pentru cei chemați: Dumnezeule, Dumnezeul nostru, Ziditorule...)

Preotul: Ca și aceștia împreună cu noi să slăvească preacinstitul și de mare cuviință numele Tău, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. _____

Ectenia pentru cei ce vin către luminare

Preotul: Câți sunteți chemați ieșiți, cei chemați ieșiți! Câți sunteți pentru luminare apropiați-vă! Rugați-vă cei pentru luminare Domnului.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Cei credincioși, pentru frații care se pregătesc pentru sfânta luminare și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Ca Domnul Dumnezeul nostru să-i întărească pe dânșii și să le dea putere.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Să-i lumineze cu lumina cunoștinței și a dreptei credințe.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Să-i învrednicească, la vremea convenită, de baia nașterii de a doua, de iertarea păcatelor și de veșmântul nestrăciunii.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Să-i nască din nou prin apă și prin Duh.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Să le dăruiască lor desăvârșirea credinței.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Să-i numere cu sfânta și aleasa Lui turmă.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și-i păzește pe dânșii, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Cei pentru luminare, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

(Preotul: zice în taină Rugăciunea pentru cei care se pregătesc pentru luminare: Arată, Stăpâne, fața Ta peste cei care se pregătesc...)

Preotul: Că Tu ești lumina noastră și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Câți sunteți pentru luminare ieșiți! Cei pentru luminare ieșiți! Câți sunteți chemați ieșiți! Ca nimeni din cei chemați să nu rămână. Câți suntem credincioși, iară și iară, cu pace, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește. _____

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește...

Strana: Doamne, miluiește.

(Preotul: zice în taină prima Rugăciune pentru cei credincioși.)

Preotul: Înțelepciune! Că Ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Iar și iar cu pace (*în pace*) Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește...

Strana: Doamne, miluiește.

(Preotul: zice în taină a doua Rugăciune pentru cei credincioși.)

Preotul: Înțelepciune.

Strana: Binecuvintează!

Preotul: După darul Hristosului Tău cu care ești binecuvântat, împreună...

Strana: Amin. *cântă*

Heruvicul, glasul 1

Acum Puterile cele cerești, împreună cu noi, nevăzut slujesc; că, iată, intră Împăratul slavei; iată, Jertfa cea de taină, săvârșită, se înconjură.

Acum se sună clopoțelul în Sfântul Altar, toți ingenunchează, iar preotul face ieșirea cu Sfintele Daruri mai înainte Sfințite, în cea mai deplină tăcere. După intrarea preotului în Sfântul Altar, se sună din nou clopoțelul, și se cântă partea a doua a Heruvicului:

Cu credință și cu dragoste să ne apropiem, ca părtași vieții celei veșnice să ne facem. Aliluia, Aliluia, Aliluia. *(la ultimele cuvinte ale cântării facem trei metanii)*

Ectenia cererilor

Preotul: Să plinim rugăciunea noastră cea de seară Domnului.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru Cinstitele și mai înainte-sfințitele Daruri ce sunt puse înainte, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Ca iubitorul de oameni, Dumnezeu nostru, Cel ce le-a primit pe ele în sfântul, cel mai presus de ceruri și duhovnicescul Său jertfelnic, într-un miros de bună mireasmă duhovnicească, să ne trimită nouă dumnezeiescul har și darul Sfântului Duh, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru ca să fim izbăviți noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

(Preotul: zice în taină Rugăciunea: Dumnezeuul tainelor celor negrăite și nevăzute...)

Preotul: Apară, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Seara toată desăvârșită, sfântă, în pace și fără de păcat de la Domnul să cerem.

Strana: Dă, Doamne.
Preotul: Înger de pace, credincios îndreptător, păzitor al sufletelor și al trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.
Strana: Dă, Doamne.
Preotul: Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, de la Domnul să cerem.
Strana: Dă, Doamne.
Preotul: Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, de la Domnul să cerem.
Strana: Dă, Doamne.
Preotul: Cealaltă vreme a vieții noastre, în pace și întru pocăință a o săvârșii, de la Domnul să cerem.
Strana: Dă, Doamne.
Preotul: Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără durere, neînfruntat, în pace și răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem.
Strana: Dă, Doamne.
Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.
Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.
Preotul: Unitatea credinței și împărtășirea Sfântului Duh cerând, pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.
Strana: Ție, Doamne.
Preotul: Și ne învrednicește, Stăpâne, cu îndrăznire, fără de osândă să îndrăznim a Te chema Tată pe Tine Dumnezeuul ceresc și să zicem.
Strana: *cântă sau rostește, „Tatăl nostru”*

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău. Vie Împărăția Ta. Facă-Se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri; și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul: Că a Ta este Împărăția, și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău.

Preotul: Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: (rar) Ție, Doamne. (*Preotul zice încet rugăciunea: Dumnezeu Cel singur bun și milostiv...*)

Preotul: Cu Harul și cu îndurările și cu iubirea de oameni a Unuia Născut Fiului Tău cu Care ești binecuvântat împreună cu Preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

(*Preotul se roagă în taină: Ia aminte, Doamne Iisuse Hristoase...*)

Preotul: Să luăm aminte! Sfintele cele mai înainte-sfințite, sfinților!

Strana: *cântă*

Unul Sfânt, Unul Domn Iisus Hristos. Întru slava lui Dumnezeu-Tatăl. Amin.

[În timp ce preotul se împărtășește în Sfântul Altar, Strana cântă:

Chinonicul: Gustați și vedeți că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.]

Apoi, după deschiderea ușilor

Preotul: Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați.

Strana: cântă, **în loc de** „Bine este cuvântat Cel ce vine...”

Binecuvânta-voi pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea.

Apoi

Cred, Doamne, și mărturisesc că Tu ești cu adevărat Hristos, Fiul lui Dumnezeu Cel viu, Care ai venit în lume să mântuiești pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu. Încă cred că acesta este Însuși Preacurat Trupul Tău și acesta este Însuși Scump Sângele Tău. Deci, mă rog Ție: Miluiește-mă și-mi iartă greșelile mele de voie și fără de voie, cu cuvântul, cu lucrul, cu știință sau cu neștiință, și mă învrednicește fără de osândă să mă împărtășesc cu Preacuratele Tale Taine, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Amin.

Cinei Tale celei de taină, Fiul lui Dumnezeu, astăzi părtaș pe mine mă primește, că nu voi spune vrăjmașilor Tăi taina Ta, nici sărutare Ți voi da ca Iuda; ci, ca tâlharul mărturisindu-mă, strig Ție: Pomenește-mă, Doamne, întru împărăția Ta.

Nu spre judecată sau spre osândă să-mi fie împărtășirea cu Preacuratele Tale Taine, Doamne, ci spre tămăduirea sufletului și a trupului. *Apoi*

Strana: cântă **Chinonicul:** Gustați și vedeți că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia. [*și Chinonicul: Trupul lui Hristos primim și din izvorul Cel fără de moarte gustăm.*] (*Apoi, după ce a împărtășit pe credincioșii pregătiți pentru aceasta, dacă sunt*)

Preotul: Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta.

Strana: cântă, **în loc de** „Am văzut lumina...”

Pâinea cea cerească și paharul vieții gustați și vedeți că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Preotul: Totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. (*Și, dacă au fost credincioși care s-au împărtășit, citește îndată:*)

Să se umple gurile noastre de lauda Ta, Doamne, ca să laudăm slava Ta, că ne-ai învrednicit pe noi a ne împărtăși cu Sfintele, cele fără de moarte, preacinstitele și de viață făcătoarele Tale Taine. Întărește-ne pe noi întru sfințenia Ta; toată ziua să ne învățăm dreptatea Ta. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Preotul: Drepti, primind dumnezeieștile, sfintele, preacuratele, nemuritoarele, cereștile și de viață făcătoarele, înfricoșătoarele lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțumim Domnului.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apară, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Seara toată desăvârșită, sfântă, în pace și fără de păcat cerând, pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu, să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că Tu ești sfințirea noastră și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Cu pace (*în pace*) să ieșim.

Strana: Întru numele Domnului.

Preotul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul (*citește rugăciunea Amvonului*): Stăpâne Atotțiitorule, Cel ce cu înțelepciunea Ta ai zidit toată făptura...

Strana: Amin. *cântă*

Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până-n veac. De acum și până-n veac. (*de trei ori, cu trei metanii*)

Psalmul 33: Binecuvânta-voi pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea. În Domnul se va lăuda sufletul meu; să audă cei blânzi și să se veselească. Slăviți pe Domnul împreună cu mine și să înălțăm numele Lui împreună. Căutat-am pe Domnul și m-a auzit și din toate necazurile mele m-a izbăvit. Aproiați-vă de El și vă luminați; și fețele voastre să nu se rușineze. Săracul acesta a strigat și Domnul l-a auzit pe el și din toate necazurile lui l-a izbăvit. Străjui-va îngerul Domnului împrejurul celor ce se tem de El și-i va izbăvi pe ei. Gustați și vedeți că bun este Domnul; fericit bărbatul care nădăjduiește în El. Temeți-vă de Domnul toți sfinții Lui, că n-au lipsă cei ce se tem de El. Bogații au sărăcit și au flămânzit, iar cei ce-L caută pe Domnul, nu se vor lipsi de tot binele. Veniți fiilor, ascultați-mă pe mine, frica Domnului vă voi învăța pe voi; cine este omul cel ce voiește viața, care iubește să vadă zile bune? Oprește-ți limba de la rău și buzele tale să nu grăiască vicleșug. Ferește-te de rău și fă bine, caută pacea și o urmează pe ea. Ochii Domnului spre cei drepti și urechile Lui spre rugăciunea lor. Iar fața Domnului spre cei ce fac rele, ca să piară de pe pământ pomenirea lor. Strigat-au dreptii și Domnul i-a auzit și din toate necazurile lor i-a izbăvit. Aproape este Domnul de cei umiliți la inimă și pe cei smeriți cu duhul îi va mântui. Multe sunt necazurile dreptilor și din toate acelea îi va izbăvi pe ei Domnul. Domnul păzește toate oasele lor, nici unul din ele nu se va zdrobi. Moartea păcătoșilor este cumplită și cei ce urăsc pe cel drept vor greși. Mântui-va Domnul sufletele robilor Săi și nu vor greși toți cei ce nădăjduiesc în El.

(se împarte anafura și se face Otpustul deplin:)

Preotul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Binecuvântarea Domnului să fie peste voi...

Strana: Amin.

Preotul: Slavă Ție, Hristoase, Dumnezeul nostru, nădejdea noastră, slavă Ție.

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.
Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; întru numele Domnului, părinte, binecuvintează!

Preotul: Hristos, Adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici, ale Sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli, ale celui între sfinți Părintelui nostru Grigorie Dialogul, a cărei Dumnezeiască Liturghie am săvârșit, ale Sfinților...a căror pomenire o săvârșim, ale Sfinților, dreptilor și dumnezeieștilor Părinți Ioachim și Ana și pentru ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un bun și de oameni iubitor.

Strana: Amin.

Preotul: Pentru rugăciunile sfinților părinților noștri...

Strana: Amin.